

Představujeme sporty

Šachy

Fyzička je důležitá i pro šachisty

Šachům hodně „pomohl“ covid, kdy se spousta lidí přesunula za obrazovky a šachové platformy zažily obrovský boom, říká předseda šachového oddílu Gordic Jihlava Tomáš Mouryc.

■ Veronika Dawidowicz

V kolika letech může člověk začít hrát šachy?

V podstatě můžou hrát už hodně malé děti. Velcí průkopníci jsou v tomhle ve Frýdku - Místku. Tam začínají už v mateřské škole takovou hravou formou. Ale například můj syn má pět let a už figurkami táhá.

A kdy jsou schopné pojmut nějakou strategii a taktiku v té hře?

V podstatě už od malička, kdy se naučí ty základní věci, jak dát mat, tak to už by se dalo považovat za základy taktiky.

Proč myslíte, že se šachy zaškatulovaly do kolonky sport?

Ono se to nezdá, ale ty soutěžní zápasy se hrají docela dlouhým tempem. Partie může trvat klidně třeba šest hodin. Pokud člověk nemá žádnou fyzičku, tak po určité době začne být unavený.

Když se podíváte na světovou špičku v šachách, tak nikdo nemá 120 kg. V rámci tréninku si šachisti normálně zajdou do posilovny a udržují si fyzičku, aby v dlouhých partiích neodpadali. Určitě tedy fyzička hraje nějakou roli.

Platí to i u dětí?

I na dětech je to znát, když hrají partii, která zabere třeba čtyři hodiny. Jsou turnaje, kde hrají dvě partie denně několik dní po sobě a po pár

PODLE Tomáše Mouryca je dobré šachy prokládat i jinou, fyzickou aktivitou. Foto: archiv TM

Z ŠACHOVÉHO turnaje si děti odvezly hned několik medailí.

dnech je na těch, kteří se nevěnují žádnému sportu, vidět, že jsou unavení, a dělají chyby.

Takže je dobré, když děti kromě šachů chodí i do nějakého „klasického“ sportu?

Určitě. Obecně nechcete, aby dítě sedělo do dvou hodin ve škole a pak šlo dalších pět hodin sedět k šachům. To je cvokárna i u dospělých.

Co by měli udělat rodiče, když by chtěli, aby jejich děti hrály šachy?

To záleží. Ideálně je dát do nějakého kroužku. Někdy přímo ve škole místo družiny mají šachové kroužky, jako na ZŠ Kollárova nebo na ZŠ O. Březiny. Pak existují samozřejmě mimoškolní aktivity, například šachy v DDM, kde se děti naučí vše už od toho, jak táhnout figurkami.

Jsou u šachů trenéři tak, jako v jiných sportech?

Ano samozřejmě. Normálně prochází školením.

Co se tak trénuje na šachách?

Taktika, strategie... Partie má tři části. Je zahájení, střední hra a koncovky a každá se dá trénovat. Jsou různé formace, nebo způsoby, jak útočit na krále nebo využít soupeřovu slabinu.

Dají se šachy naučit nebo na to musí mít člověk buňky?

Myslím si, že do určité míry se

naučit dají. Pokud budete mít pílí a budete se tomu věnovat, tak se na velmi solidní úroveň dostanete. Pokud se ale chcete dostat na nějaký titul mezinárodního mistra nebo velmistra, tak tam je asi už potřeba nějaká ta špetka talentu.

Jaká je nejvyšší liga, co se hraje v Česku?

Extraliga, pak je 1. a 2. liga a krajské soutěže. Mládež má extraligu, 1. ligu a krajský přebor. Pak jsou tu různé individuální soutěže. Také je rozdíl v tom, na jaký čas se partie hraje. Tam jsou tři kategorie – bleskový šach, to je partie, která končí do deseti minut. Pak je rapid, ta by měla skončit do hodiny a pak je vážný šach, to jsou už delší partie, které mohou trvat hodiny.

No a co když to nestihnu dohrát?

Tak hodiny zasignalizují, že vypršel čas a v ten moment jste partii prohrála.

Jak poznám, že jsem prohrála, když se to nedohraje?

Je úplně jedno, kolik máte figurek na šachovnici. Ve chvíli, kdy vyprší čas, je konec a vy jste prohrála.

Na jakých velkých soutěžích figurují šachy?

Mistrovství světa, mistrovství Evropy a existuje i šachová olympiáda, ale na klasických olympijských hrách šachy nejsou. Je snaha je tam dostat a debata šachy a sport panu-

je pořád.

Jaké jsou největší úspěchy vašeho klubu?

To je těžká otázka. V jednotlivcích rozhodně Lucka Rybáčková, ta byla mistryní republiky a byla na mistrovství světa, kde skončila na 18. místě. Letos máme talentované také malé děti. Vyhrály krajské přebory družstev mladších i starších žáků. Teď byl krajský přebor jednotlivců, kde jsme zaznamenali úspěch právě těch mladších dětí ve více kategoriích.

Čím myslíte, že to je, že se dětem tak daří?

Dost tomu pomáhá náš výborný trenér David Brychta. Hodně na děti apeluje, aby trénovaly i doma. To, že někdo dojde na kroužek, je fajn, ale samo o sobě to úplně nestačí. Ne, pokud se chcete dostat na republikovou úroveň. Je dobré, když děti třeba doma kouknou na nějaké zápasy, řeší úlohy nebo si analyzují nějaké pozice. Velmi poctivě trénuje právě třeba Lucka Rybáčková.

Myslíte si, že šachy nabývají na popularitě?

Šachům hodně „pomohl“ covid. Spousta lidí se v té době přesunula za obrazovky a šachové platformy zažily obrovský boom. Šachový portál chess.com zaznamenal i desetinásobek uživatelů, až jim ten server začal padat. Neskutečný příval lidí. Další věc, která pomáhá popularitě šachů, jsou streameri.